Газета виходить з жовтня 1930 р. 29 вересня 2017 р. № 9 Випуск відновлено в березні 1998 р.

За Авіакадри

Человек полетит,
опираясь не на силу своих мускулов,
а на силу своего разума
М. Є. Жуковський

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Шановні студенти, викладачі й співробітники! Щиро вітаємо вас із початком нового навчального року!

Сьогодні сотні першокурсників уперше прийшли до Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», щоб не тільки здобути знання й набути професійні навички, але й збудувати міцний фундамент свого майбутнього. Дякуємо вам за те, що обрали ХАІ! Сподіваємося, що на тернистому шляху навчання ви не заблукаєте й зробите все, щоб досягти поставлених завдань. Ми, у свою чергу, докладемо зусиль, щоб ви не пожалкували про свій вибір, і надамо вам максимальні можливості для професійного зростання. Бажаємо всім здоров'я й талану, наснаги й терпіння, успіхів і досягнень, щастя й добробуту! З новим навчальним роком!

ВІТАЛІЙ ПАВЛЕНКО: ЩО ЗРОБЛЕНО В МИНУЛОМУ НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ? 2-3

ОЛЕКСАНДР ГАЙДАЧУК: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАУКИ В ХАІ 3 - 4

КУЛІК АНАТОЛІЙ СТЕПАНОВИЧ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЖИТТЯ 5-6

ПІДСУМКИ 2016/2017 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ: НАШІ ПЕРЕМОЖЦІ 7

Уже третій рік поспіль Харківський аероклуб ім. В.С. Гризодубової на аеродромі «Коротич» проводить традиційний фестиваль авіації Aviafest – 2017. У цьому році він був особливо яскравим і видовищним, оскільки за два дні – 2 і 3 вересня – було виконано десятки показових польотів поршневої й реактивної техніки, нових зразків авіатехніки, унікальних модернізованих літаків, екстремальних польотів пілотажних груп аероклубу. Особливо приємно, що в цьому році 500 першокурсників ХАІ стали свідками цього неперевершеного дійства. Студенти ХАІ разом із викладачами змогли оцінити майстерність кращих авіаторів України, які пілотували Л-29, Як-52, Як-18Т, ХАЗ-30, Су-31, АН-2, АН-28, AEROPRAKT, STCV, вертольоти Alouette, МІ-2, АК1 та багато інших, а також раритетний ПО-2, який було повністю відремонтовано та відновлено на базі ХАІ.

Першокурсники також мали можливість відвідати музей авіації під відкритим небом, побачити раритетні й сучасні зразки автомобільної техніки, узяти участь у розіграшу польотів. Дякуємо керівництву університету за організацію поїздки на фестиваль.

Наталія Драшпуль,
заступник декана з виховної роботи факультету № 4

ВІТАЛІЙ ПАВЛЕНКО: ЩО ЗРОБЛЕНО В МИНУЛОМУ НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ?

Сьогодні ринок праці потребує фахівців, які можуть працювати «на стику» професій, володіють іноземними мовами, відкриті до нових знань і готові навчати інших. Неможливо уявити сучасний світ без ІТ-фахівців, але науково-технічний прогрес неможливий і без інженерних спеціальностей. Попит на «універсальних» інженерів з боку підприємств постійно зростає. І вже сьогодні ми не можемо задовольнити всі потреби замовників через постійне зменшення контингенту студентів інженерних спеціальностей.

Організація навчального процесу спільно з науковими дослідженнями, які проводять кафедри в межах бюджетних, госпдоговірних тем, і тісною кооперацією з підприємствами та організаціями різних галузей, із використанням елементів дуальної й дистанційної освіти, дозволить нам бути конкурентними на ринку надання освітніх послуг, а нашим випускникам – потрібними на ринку праці в різних галузях.

Зменшення числа абітурієнтів, зниження середнього загальноосвітнього рівня випускників шкіл призвели до того, що на бюджет після школи ми зарахували тільки 40% від максимально можливого державного замовлення.

ЗНО з фізики не склали 31%, з математики – 22%

Що робити, щоб не допустити подібної ситуації в 2018 році? Створити широкомасштабну (міську, обласну, загальноукраїнську та міжнародну) систему, спрямовану на підвищення іміджу університету, агітації й довузівського відбору талановитої молоді з довузівською підготовкою, які зможуть забезпечити належний рівень і необхідну кількість студентів.

Для залучення більшої кількості абітурієнтів в університеті були ліцензовані три нових спеціальності «Озброєння і військова техніка», «Право», «Інформаційні системи і технології». На першу спеціальність, через відсутність бюджетних місць, на перший курс ніхто не зарахований, хоча заяви були. Пройшли повторну акредитацію 7 спеціальностей. Розширено ліцензії за 10 спеціальностями. Ліцензію на підготовку магістрів за останні два роки збільшили майже вдвічі.

У серпні 2017 р. ХАІ отримав нову ліцензію, де наведені загальні ліцензійні обсяги підготовки фахівців на першому (бакалаврському), другому (магістерському) і третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти.

У цьому році вперше здійснено набір тільки на освітню програму підготовки магістрів. Із нормативним терміном навчання 1 рік 4 місяці – професійна програма, і 1 рік 9 місяців – наукова програма. Кількість бюджетних місць на п'ятий курс порівняно з випуском бакалаврів скоротилася на всіх спеціальностях. 210 випускників бакалаврату не пішли продовжувати навчання в магістратурі.

Досить низьким залишається відсоток випускників, які отримують диплом з відзнакою: для магістрів це 40% випускників, для бакалаврів – 6,5%. Але слід зазначити, що досягнення наших студентів досить вагомі: багато перших і призових місць на Всеукраїнських студентських олімпіадах і конкурсах, перемога в конкурсі «Авіатор», навчання за програмами обміну тощо.

Докорінні зміни в минулому навчальному році торкнулися стипендіального забезпечення студентів. Стипендію за новими правилами отримують близько 43,5% бюджетників.

Для підвищення якісних і кількісних показників успішності студентів, а також мотивації до навчання необхідні:

– якісна взаємодія університету з роботодавцями, своєчасне й оптимальне коригування змісту навчального процесу;

– перехід на індивідуальні магістерські програми під конкретних замовників;

– надання широкого спектру програм академічної мобільності й стажувань за кордоном;

– створення умов для вивчення іноземних мов в університеті, незалежно від рівня початкової підготовки;

– розвиток мобільної студентської інфраструктури.

За останні кілька років різко збільшився відтік аспірантів і викладачів з університету. Хтось їде працювати за кордон, а хто хтось переходить на роботу в приватні фірми. Найбільше це стосується співробітників першого, третього й п'ятого факультетів.

ДАНІ ПРО ЗАРАХУВАННЯ ДО ХАІ НА 1-Й КУРС У 2017 РОЦІ

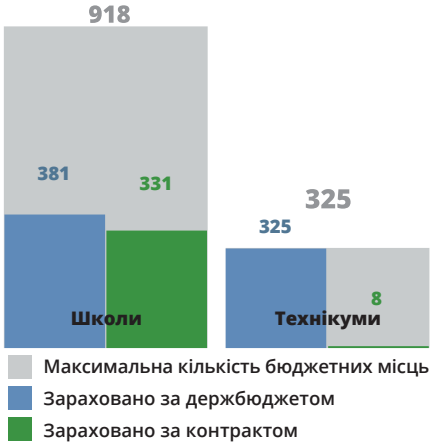

ДАНІ ПРО ЗАРАХУВАННЯ ДО ХАІ НА 1-Й КУРС У 2017 РОЦІ ЗА ОБЛАСТЯМИ УКРАЇНИ

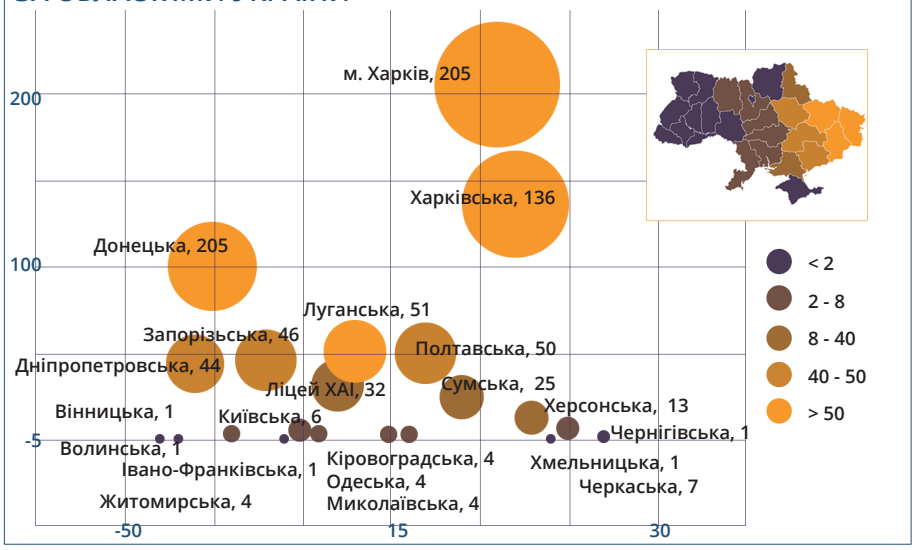

Зміни у сфері присвоєння вчених звань науково-педагогічним працівникам, а саме вимога знання мови країн ЄС на рівні не нижче В2 або наявність публікацій у наукометричних збірниках, призвели до того, що жоден викладач у минулому році не отримав вчене звання доцента чи професора. Потрібно підтримати викладачів у цьому питанні.

З осені 2016 року на кафедрі 706 створено центр з вивчення англійської мови та підготовки слухачів у платних групах до складання тестів на володіння англійською мовою на рівні В2. Робота почалася з підписання університетом договору про співпрацю з офіційним партнером University of Cambridge – Центром Міжнародних іспитів Grade (м. Київ).

За минулий рік два викладачі кафедри 706 і один викладач кафедри 704 склали тест з англійської мови й отримали сертифікат рівня С1.
Сформовано 4 групи за рівнями володіння англійською мовою, придбано всю необхідну сучасну навчальну літературу, закуплено лінгафонне обладнання.

Для збільшення кількості публікацій у наукометричних збірниках Scopus необхідне фінансове підтримання університету в оплаті публікації за фактом видання. А збільшення кількості публікацій у збірниках Scopus позитивно позначиться на загальному рейтингу університету, а також дозволить отримати додаткові бюджетні місця в магістратурі.

Для того, щоб утримати викладачів в університеті, а також забезпечити їхнє фінансове підтримання, необхідно розробити систему стимулів і мотивацій особистісного й професійного зростання співробітників.

У грудні 2016 р. було підведено підсумки роботи науково-педагогічних працівників університету за 2015/2016 навчальний рік згідно з результатами, уведеними в систему «Рейтинг науково-педагогічних працівників університету». 15 співробітників у кожній номінації за підсумками року були премійовані.

Викладачі 15 кафедр пройшли підвищення кваліфікації з упровадження дистанційних освітніх технологій у навчальний процес університету, у результаті було розроблено 12 нових навчальних дистанційних курсів.

Співробітниками кафедри фізики й кафедри інформаційних управляючих систем розроблено 10 віртуальних лабораторних робіт з фізики, які з цього навчального року будуть упроваджені в навчальний процес. Крім цього, почалося розроблення додатків доповненої реальності до лабораторних установок з фізики.

Розроблено студентський портал університету, на якому студенти можуть ознайомитися з усіма інноваціями, які впроваджуються у навчальний процес, вибрати навчальні дисципліни й викладачів, які їх читають, перевірити підсумкові семестрові оцінки, побачити результати призначення стипендії та ін.

Протягом року активно велися роботи з упровадження системи управління якістю надання освітніх послуг університетом. Результатом цієї роботи стало отримання університетом 14 червня 2017 року міжнародного й національного сертифікатів Bureau Veritas.

Сертифікат Bureau Veritas підтверджує, що Система управління університетом відповідає вимогам стандартів системи управління надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та науково-дослідницької діяльності відповідно до вимог ISO 9001.

Розпочато роботу з упровадження електронного документообігу. На сьогодні поки існує електронне розсилання наказів, розпоряджень і положень по університету. Завдяки зусиллям співробітників кафедри 503 здійснено перехід на корпоративну електронну пошту. Робота за цими напрямами продовжується.

За матеріалами доповіді від 1.09.2017 р.

ОЛЕКСАНДР ГАЙДАЧУК: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАУКИ В ХАІ

Як відомо, звітність університету з наукової діяльності прив'язана до календарного, а не до навчального року, тому зараз можна говорити тільки про попередні результати.

КОНКУРС ПРОЕКТІВ

На сьогодні єдина можлива форма держбюджетного фінансування науки в університетах – конкурс проектів. Уже багато років на рівні держави розв`язується питання базового фінансування науки, але поки це не реалізовано.

В останні роки критерії конкурсного відбору наукових проектів майже не змінилися – найважливішими є кількість і якість публікацій у виданнях, які входять до європейських наукометричних баз – **Scopus і Web of Science.** Однак багатьом нашим ученим за кілька років переломити існуючі традиції написання наукових статей і адаптуватися до європейського стилю досить складно. Як результат, у конкурсі проектів поточного року багато тем показали досить скромні результати (діаграма).

Є проблеми із проектами минулого року. Із 18 закінчених тем три отримали низьку оцінку за результатами експертизи. І якщо низька оцінка двох з них пояснюється недовиконанням

запланованої в проектах кількості захистів кваліфікаційних робіт і публікацій, то одна з робіт отримала низьку оцінку експертів за всіма складовими, включаючи і науковий рівень. Відповідно до Положення про конкурс керівники цих тем повинні організувати до кінця року доопрацювання матеріалів звіту й подати їх на повторну експертизу. Якщо за результатами повторної експертизи тема знову отримає низьку оцінку, то протягом чотирьох років колектив і керівник позбавляються права брати участь у конкурсі проектів.

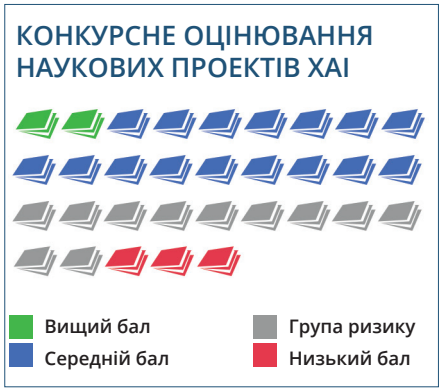

У червні минулого року Міністерством уперше був проведений аналогічний конкурс проектів для молодих учених. Від університету було подано п'ять проектів. Умови конкурсу були досить жорсткі, але три наші проекти отримали фінансування. У цьому році подано всього три проекти, результати другого етапу конкурсу ще не відомі.

ФІНАНСУВАННЯ

Цього року бюджетне фінансування наукових проектів університету склало 12 млн 183 тис. грн. Для порівняння, у минулому році обсяг бюджетного фінансування становив 11 млн 560 тис. грн.

Загальний обсяг фінансування за госпдоговірними й міжнародними грантами в минулому році склав майже 11 млн грн. На сьогодні обсяг фінансування з цих джерел склав 9 млн. 291 тис. грн. Сподіваємося, що загальний обсяг фінансування за госпдоговірними темами й міжнародними грантами буде на рівні минулого року. За останні два роки обсяг позабюджетного фінансування практично дорівнює обсягу бюджетного фінансування, чого в ХАІ не було вже дуже довго. Хотілося б, щоб ця тенденція збереглася і в цьому році.

АСПІРАНТУРА

У цьому році до очної аспірантури на місця держзамовлення було зараховано 35 осіб. Це тривожна тенденція – в останні роки кількість охочих вступати до аспірантури поступово скорочується. Однією з причин такого становища є недостатня робота зі студентами ще на молодших курсах, слабка мотивація їх до наукової творчості. Про це неодноразово говорилося й на вченій раді університету, і на засіданнях науково-технічної ради. Але істотних змін в організаційній роботі поки не відбулося.

ПЕРСПЕКТИВИ

Наприкінці минулого року Міністерством освіти і науки презентовано проект реформування наукової сфери України. Він передбачає створення принципово нової системи управління наукою в державі й створення цілого ряду інституцій, зокрема, Національної ради України з питань розвитку науки і інновацій. Передбачається, що ця рада буде визначати наукову політику в державі й управляти науковою інфраструктурою через науковий і адміністративний комітети. Ця реформа також передбачає зміни в системі фінансування науки.

Так, передбачається створення Національного фонду досліджень, який буде здійснювати грантову підтримку досліджень на основі конкурсів, цільову грантову підтримку на створення дослідницької інфраструктури (ключові лабораторії, дослідницькі університети, національні наукові центри). Також передбачається проведення державної атестації наукових організацій і вищих навчальних закладів.

На сьогодні сформовано склад комітетів Національної ради України з питань розвитку науки і інновацій, сформульовано основні принципи проведення атестації, але цілісної системи поки не спостерігається. Усі ці реформи потребують створення чіткої нормативної бази і спричинять зміни організаційної структури наукової сфери на всіх її рівнях. Певні зміни плануються й щодо спеціальних наукових видань - відповідний проект наказу та положення був опублікований на сайті Міністерства. Безумовно, це торкнеться й нашого університету. Необхідно бути готовими до цих змін.

За матеріалами доповіді від 1.09.2017 р.

Сергій Невзоров, випускник ХАІ, увійшов до 10 найкращих спортсменів цього року. Він привіз із Туреччини бронзову нагороду серед плавців 25-29 років, пропливши 7 кілометрів через Босфор. Відстань протокою між Європою та Азією хлопець здолав за 55 хвилин. Команда, з якою він виступав, до складу якої, до речі, входив також наш випускник Андрій Внуков, показала хороші результати і з легкістю подолала дистанцію. Це був уже 29 міжконтинентальний заплив через Босфор, який пройшов 23 липня 2017 р. у Туреччині. Цього року в запливі взяло участь 2 тис. 200 плавців з 49 країн світу. Бажаємо Сергію і його команді успіхів у майбутньому!

Редакція газети «За Авіакадри»

ВІТАЄМО АНАТОЛІЯ СТЕПАНОВИЧА З 70-РІЧЧЯМ!

От имени Национального комитета Украинской ассоциации по автоматическому управлению середечно поздравляем Вас с 70-летним днем рождения. Искренне желаем Вам крепкого здоровья, успехов в работе, счастья и благополучия.

Академик НАН Украины В.М. Кунцевич

Ви поєднуєте в собі унікальні якості: завдяки високому інженерному фаху Ви досягли вражаючих успіхів у фундаментальних і прикладних дослідженнях. Ці ж навики Ви успішно застосовуєте в управлінні роботою на факультеті та кафедрі. Нехай Ваш яскравий приклад надихає молодих учених на нові ідеї та відкриття. Успішних Вам учнів та послідовників!

В.о. голови Державного космічного агентства України В.С. Міхеєв

В этот праздничный день надеемся, что наши совместные задуманные работы будут воплощены в жизнь, а взаимодействие между нами будет развиваться и крепнуть.

Генеральный директор НПП ХАРТРОН-АРКОС ЛТД О.Ю. Златкин

Желаю Вам бодрости духа и активного долголетия!

Виктор Попов, корпорация ФЕД

Сімдесят років – це ювілей, але ж не фініш. Це контрольна точка. Курс правильний! Так тримати!

М.І. Гунченко, професор кафедри КІС Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського

В день Вашего юбилея нам очень приятно отметить плодотворное сотрудничество с НТ СКБ «ПОЛИСВИТ» при создании приборов и систем управления авиационной техники. Теоретической базой для этого послужили более 500 Ваших научных трудов и изобретений, в том числе и в соавторсте со специалистами нашего предприятия.

Н.Ф. Сидоренко, начальник НТ СКБ «ПОЛИСВИТ», В.М. Свищ, профессор

От имени Президиума Академии навигации и управления движением поздравляю Вас с знаменательным днем Вашей жизни – семидесятилетием со дня рождения!

В. Г. Пешехонов, президент Международной ассоциации «Академия навигации и управление движением»

Пусть возраст генерирует мудрость и уважение коллег, а не усталость от проблем. Уверен, что для Вас юбилей – лишь веха в Вашей научно-производственной деятельности и в руководстве кафедрой.

А.В. Небылов, завкафедрой аэрокосмических вычислительных комплексов Санкт-Петербурского государственного университета аэрокосмического приборостроения

Ваш многолетний труд заслужил признание, как в Украине, так и зарубежных странах. Нам очень приятно вспоминать успешную совместную работу над международным проектом CITISET, который выполнялся в рамках программы TEMPUS.

Александр Сладковски, факультет транспорта Силезского технического университета, редакция журнала «Transport Problems»

КУЛІК АНАТОЛІЙ СТЕПАНОВИЧ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЖИТТЯ

Анатолій Степанович Кулік народився 7 вересня 1947 р. у селищі Ст. Керлеут Нижньогірського району Кримської області.

У 1971 році закінчив з відзнакою Харківський авіаційний інститут (ХАІ). За фахом – інженер-електромеханік систем управління літальними апаратами.

Уся трудова діяльність А. С. Куліка пов'язана з alma mater: інженер, комісар Штабу будівництва інституту, боєць та командир студентських загонів, стажист-дослідник, аспірант, асистент, заступник голови профкому, голова профкому, старший викладач, доцент, заступник декана з наукової роботи, завідувач відділом діагностики НДІ проблем фізичного моделювання, професор з 1994 р., завідувач кафедри систем управління літальними апаратами й одночасно декан факультету систем управління літальними апаратами та Генеральний директор Міжнародної асоціації випускників ХАІ з 1998 р., з 2013 р. – голова спеціалізованої вченої ради Д64.062.01.

У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію, а в 1992 р. – докторську. Автор 413 наукових праць, серед них – 5 монографій, 5 препринтів, 48 навчальних посібників, 6 із яких – з грифом МОН України, 245 статей і тез доповідей, 110 патентів.

Анатолієм Степановичем створено відому в Україні та за її межами наукову школу раціонального управління складними системами. Багаточисельні фундаментальні та прикладні дослідження проводяться для створення таких інтелектуальних систем управління складними об'єктами, що спроможні

виконувати свої функції не тільки в штатних, а й у позаштатних режимах за рахунок системного підходу до глибокого діагностування стану для встановлення причин відмов і наступного вибору засобів гнучкого парирування відмов.

Під його керівництвом підготовлено та захищено 3 докторських та 15 кандидатських дисертацій, а результати наукових досліджень упроваджені на підприємствах ДП «Антонов», ВАТ «Хартрон», ВО «Комунар», завод ім. Малишева, Вовчанському агрегатному заводі, Харківському регіональному центрі оцінювання якості освіти та ін.

За ініціативи й за участю А. С. Куліка на факультеті було створено студентську раду факультету, студентську раду гуртожитку факультету, інформаційну систему контролю якості успішності студентів, факультетський обчислювальний центр, філії кафедр на підприємствах НВП «Хартрон-Аркос», НТ СКБ «Полісвіт» ВО «Комунар», «Авіаконтроль», Центр метрології і стандартизації, популярну команду КВК «Господа інженери», відкрито шість нових спеціальностей, відновлено студентські будівничі загони, щорічно проводяться дві науково-технічні конференції, у яких бере участь із доповідями 100-120 студентів та аспірантів щороку. Із 1998 року на факультеті випущено 2300 молодих спеціалістів, захищено 15 докторських і 68 кандидатських дисертацій.

Чималу увагу приділяє А. С. Кулік організації навчального процесу на кафедрі. Під його керівництвом створено 9 сучасних науково-дослідних лабораторій фронтального типу, у яких студенти вивчають і

досліджують на практиці системи управління різноманітними технічними об'єктами та їхні складові. Особливістю навчання на кафедрі систем управління літальних апаратів є необхідність створення кожним студентом свого власного, що реально працює, макету складної системи управління певним рухомим об'єктом.

Багаторічну й сумлінну працю Анатолія Степановича Куліка відзначено багатьма нагородами, серед яких почесний знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України»,

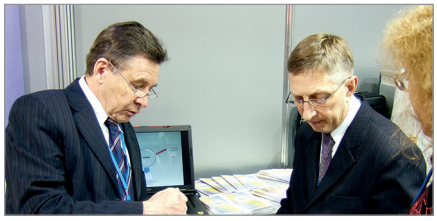

Почесна грамота Кабінету Міністрів України, медалі ім. Ю. Кондратюка, ім. С. Корольова, 40-річчя польоту Ю. Гагаріна, дві золоті медалі за кращі патенти, представлені на Міжнародних виставках. За вагомий внесок у розвиток авіаційної науки та техніки А. С. Куліку в 2003 р. була присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки, у 2004 році він став переможцем обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена», а в 2009 р. його обрано дійсним членом Міжнародної академії навігації та управління рухом.

Бажаємо Вам здоров'я, енергії, натхнення, відповідальних співробітників, розумних студентів, також нових завдань, які ми обов'язково розв'яжемо разом!

Колектив кафедри 301

РЯДКИ ІСТОРІЇ ВЕРЕСНЯ

1 вересня 1927 р. народився авіаконструктор В. А. Мікоян – провідний конструктор з винищувачів родини МіГ.

11 вересня 2000 р. університету присвоєно статус Національного. Нове ім'я – Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

13-15 вересня 1977 р. радіотехнічний факультет ХАІ розділений на факультет систем управління літальними апаратами (СУЛА) і факультет радіотехнічних систем (РТС).

15 вересня 1934 р. здійснено перший політ планера «Безлонжеронка ХАІ» – одномісного експериментального планера-безхвостки конструкції викладача ХАІ С. І. Кузьміна.

17 вересня 1908 р. народився С. І. Кузьмін, один з найактивніших діячів Харківського АВІАВНІТО. Займався вивченням питань стійкості й керованості безхвостих літаків, доцент кафедри конструкції літаків ХАІ.

25 вересня 1909 р. у Парижі відкрилася перша міжнародна авіаційна виставка «Салон авіації», який проходив у палаці Гран-Пале. Із 1924 ця виставка стає регулярною й відома всім як «Паризький авіасалон у Ле Бурже».

Тамара Цепляєва, професор кафедри 103

ЛЮДИНА В ІСТОРІЇ

ОБОГНАВШИЙ ВРЕМЯ

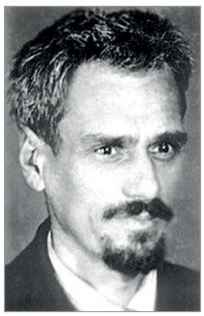

К 120-летию со дня рождения В. Ю. Кондратюка

Юрий Васильевич Кондратюк – один из пионеров ракетно-космической науки и техники, теории межпланетных полетов.

Родился Юрий Васильевич в Полтаве. Рано осиротел. Работал в Украине, на Северном Кавказе, Алтае, в Западной Сибири, Москве. Долгое время трудился в сельском хозяйстве: занимался проектированием и строительством элеваторов и зернохранилищ, проектировал и строил ветроэлектростанции (ВЭС).

Еще в юности Ю. В. Кондратюк заинтересовался теорией межпланетных сообщений, и с тех пор главным делом его жизни была разработка дороги в космос. В начале 20-х годов молодой талантливый исследователь независимо от К.Э.Циолковского совершенно самостоятельно разработал многие вопросы теории ракетно-космического полета. Его книга «Завоевание межпланетных пространств», изданная в 1929 году в Новосибирске, побудила некоторых отнести ее к разряду научно- фантастических. Сегодня этот труд, наряду с трудами К. Циолковского, Ф. Цандера и других выдающихся ученых, служит руководством по освоению космического пространства.

Пользуясь оригинальным методом, Ю. В. Кондратюк вывел основные уравнения движения ракеты, рассмотрел проблемы энергетически наивыгоднейших траекторий космических полетов, теории полета многоступенчатых ракет, создания промежуточных межпланетных ракетных баз в виде спутников планет, посадки ракеты на планету с торможением ее корпуса в плотных слоях атмосферы.

Обоснованная и рассчитанная Ю. В. Кондратюком схема (ракета-носитель, орбитальный блок, посадочный модуль) была использована в американской лунной программе «Аполлон».

Юрию Васильевичу принадлежит также идея создания околоземных летающих орбитальных баз-лабораторий со сменяемыми периодически экипажами и снабжения этих баз с помощью грузовых автоматических космических кораблей. Конкретное воплощение этой идеи нам известно: «Салют», «Мир», «Прогресс», «МКС» и др.

Идея «гравитационного маневра» вблизи небесных тел, выдвинутая и всесторонне обоснованная Ю. В. Кондратюком, в наши дни используется для расчета траектории полета всех космических летательных аппаратов.

Следует также отметить, что многие идеи, выдвинутые Ю. В. Кондратюком, еще предстоит осуществить. Вот, например, одно из положений его «космической философии». Он считал, что одной из важных целей завоевания космических пространств Солнечной системы состоит в том, чтобы уловить энергию солнечных лучей за пределами атмосферы и передать ее на Землю и таким образом изъять из энергоресурсов землян уголь, нефть, газ, торф, сланец, сохранить их для будущих поколений. И вовсе не в качестве топлива, а в качестве сырья для производства лекарств, пищи, одежды и т.д.

Гений всегда опережает свое время. Но и от нас, его потомков, зависит, как сохранится память о нем.

Творческую жизнь Ю. В. Кондратюка часто сравнивают со светом погасшей звезды. Однако жизнь опровергла эту красивую фразу. Имя Ю.В. Кондратюка присвоено одному из самых крупных кратеров на обратной стороне Луны.

Александр Фирсов, ведущий инженер отдела УВР

ПІДСУМКИ 2016/2017 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ: НАШІ ПЕРЕМОЖЦІ

ПЕРЕМОЖЦІ ІІ ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАД

Місце	П.І.Б.	Група	Дисципліна/Напрям/Спеціальність	Керівник
3	Куценко Юлія Сергіївна	743л(1)	Англійська мова	Ільченко М.Л., к. філол. н., доц.каф. 706
1	Вепренцова Ксенія Анатолівна	631ф	Інформатика	Трофимова І.О., ст. викл. каф. 304
3	Кривцов Сергій Олегович	335а		Меняйлов Є.С., асистент каф. 304
2	Спаський Василь Микитович	118	Фізика	Кісліцин О.П., к.т.н., доц. каф. 505
2	Колодійчик Дмитро Сергійович	138	Опір матеріалів	Пекельний М.І., к.т.н., доц. каф. 102
2	Зелений Максим Олександрович	436	Гідравліка	Гирька Ю.В., ст. викладач каф. 101
2	Калієнко Ігор Леонідович	128	Теоретична механіка	Ойкін В.О., ст. викладач каф. 202
1	Полупан Дар'я Віталіївна	434	Теорія механізмів і машин	Кладова О.Ю., к.т.н., доц. каф. 202
2	Хілєс Гунченко Віталій	421		Шехов О.В., ст. викладач каф. 202
1	Хілєс Гунченко Віталій	421	Нарисна геометрія та геометричне моделювання на ПЕОМ	Сідаченко О. А., зав. каф. 406
3	Ястребов Дмитро Ігорович	428		Мурадян Т.К., доцент каф. 406
3	Новіков Артем Олександрович	545	Технічна діагностика обчислювальних пристроїв та систем	Стрєлкіна А.А., асистент каф. 503
1	Микалюк Павло Вікторович	546м	Системи автоматизованого проектування та	Мурадян Т.К., доцент каф. 406
2	Фарятьєв Ілля Юрійович	136ст	комп'ютерного моделювання в машинобудуванні	Крицький Д.М., доцент каф. 105
2	Прокопов Назарій Володимирович	134	Програмування обробки на верстатах з числовим програмним керуванням	Комбаров В.В., ст. викладач каф. 104
1	Мамаєва Анна Олександрівна	724д	Документознавство та інформаційна діяльність	Нефедов К.Ю., доцент каф. 703
2	Удовик Лілія Віталіївна	354м	Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології	Заболотний О.В., декан фак. 3
3	Удовик Лілія Віталіївна	354м	Метрологія, стандартизація та сертифікація	Заболотний О.В., декан фак. 3
1	Духняк Євгеній Олександрович	160м	Авіа- та ракетобудування	Гребеніков А. Г., зав. каф. 103
1	Балякно Олександр Станіславович	242	Двигуни та енергетичні установки літальних апаратів	Чигрин В. С., доц. каф. 203
3	Щетінін Микола Сергійович	332	Авіоніка	Дергачов К.Ю., доц. каф. 301

ПЕРЕМОЖЦІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ

Місце	П.І.Б.	Група	Дисципліна/Напрям/Спеціальність	Керівник
2	Пілецький Павло Євгенійович	335а	Інформатика та кібернетика	Чумаченко Д. І., асистент каф. 304
2	Шевченко Михайло Анатолійович	261м	Двигуни та енергетичні установки	Кіслов О. В., доц. каф. 201
1	Гарбуз Дар'я Григорівна	158м	Авіаційна та ракетно-космічна техніка.	Бойко Т. С., доц. каф. 102
2	Гушпіт Роман Миколайович	164м	Аеронавігація	Планковський С. І., декан фак. 1
2	Сахнюк Геннадій Валерійович	332		Дергачов К.Ю., доц. каф. 301
2	Щетінін Микола Сергійович	332		Дергачов К.Ю., доц. каф. 301
3	Юров Андрій Петрович	359м	Електротехніка та електромеханіка	Благодарний М.П., доц. каф. 305
3	Пунтус Олег Вячеславович	359		
1	Вірко Олена Сергіївна	339	Електричні машини та апарати	Фірсов С.М., в.о. декан фак. 4
1	Ясько Олександр Валерійович	545а	Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація	Харченко В.С., зав. каф. 503
3	Теличко Дарія Вікторівна	554м	Електроніка	Олійник В.П., проф. каф. 502
3	Марюшко Максим В'ячеславович	462м	Геодезія	Красовський Г.Я., зав. каф. 407
3	Брошеван Євгенія Вікторівна	555ім	Інформаційна безпека	Потій О.В., проф. каф. 503

Пілецький Павло Євгенійович, студент гр. 335а **став стипендіатом фонду В. М. Пінчука** і цього року отримує стипендію в розмірі 1300 грн. додатково до своєї академічної стипендії.

18 студентів ХАІ стали переможцями конкурсу «Авіатор» і відвідали міжнародний авіасалон Ле Бурже в Парижі.

Студенти кафедри комп'ютерних систем та мереж **Дмитро Кухаренко, Ярослав Бершадський, Богдан Голощапов, Ілона Зелінко і Ніл Лучко перемогли в етапі найпрестижнішого форуму розробників (хатаконі) у світі NASA Space Apps Challenge 2017**, який у кінці квітня пройшов у Кропивницькому.

У минулому році близько 70 студентів взяли участь у програмах мобільності. Із них **23 студенти 5 факультету** вирушили на професійне навчання в межах академічної мобільності на фірму **LG Electronics у Польщу**.

Віталій Павленко, проректор з навчальної роботи;
Наталія Доценко, начальник навчально-аналітичного відділу

КОНКУРС

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантних посад завідувачів кафедр:

по кафедрі проектування літаків та вертольотів – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри, досвід викладання дисциплін за фахом кафедри; **по кафедрі інформатики – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі документознавства та української мови – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор або кандидат наук, вчене звання – професор або професор «ХАІ», або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі аерогідродинаміки – 1 посада,вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – вчене звання – професор або доцент, або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі аерогідродинаміки – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – вчене звання – професор або доцент, або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі конструкції авіаційних двигунів – 2 посади, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – вчене звання – професор або доцент, або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць за фахом кафедри; **по кафедрі вищої математики та системного аналізу – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор фізико-математичних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – доктор або кандидат філологічних або педагогічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі проектування літаків та вертольотів – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри, досвід викладання дисциплін за фахом кафедри; **по кафедрі хімії, екології та експертизних технологій – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі технології виробництва авіаційних двигунів – 2 посади, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук або вища освіта за фахом кафедри, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі системи керування літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі космічної техніки та нетрадиційних джерел енергії – 2 посади, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі інформаційно-комунікаційних технологій ім. О.О. Зеленського – 5 посад, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць за фахом кафедри; **по кафедрі документознавства та української мови – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат філологічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат філологічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі аерокосмічної теплотехніки – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедр системи керування літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедр вищої математики та системного аналізу – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі документознавства та української мови – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі іноземних мов – 2 посади, вимоги до претендентів:** освіта – вища (філологічна, перекладацька), стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць; **по кафедрі фізичного виховання – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри, досвід підготовки спортсменів високого рівня (1 розряд і вище); **по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища (філологічна, педагогічна, перекладацька, за фахом кафедри), стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників; **по кафедрі психології – 2 посади, вимоги до претендентів:** науковий ступінь – кандидат психологічних наук, наявність наукових праць за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад асистентів:

по кафедрі проектування літаків та вертольотів – 1 посада, вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри, досвід викладання дисциплін за фахом кафедри; **по кафедр інформаційних технологій проектування – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедрі технології виробництва авіаційних двигунів – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри; **по кафедр системи керування літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри, володіння англійською мовою (технічний напрямок); **по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри, наявність наукових праць; **по кафедр інформаційно-комунікаційних технологій ім. О.О. Зеленського – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища, наявність стажу науково-педагогічної роботи та наукових праць за фахом кафедри; **по кафедрі документознавства та української мови – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років, наявність наукових праць за фахом кафедри; по**кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів:** освіта – вища (філологічна, педагогічна, перекладацька, за фахом кафедри), стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років; по**кафедрі психології – 2 посади, вимоги до претендентів:** освіта – вища за фахом кафедри.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

Вул. Чкалова, 17, м. Харків, 61070, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», відділ кадрів, тел. 788-44-60

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВІДОЦТВО
ХК № 170 від 06.04.1994
(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu
Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За Авіакадри"
вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Номер віддруковано в друкарні ТОВ "Золоті сторінки"
вул. М.Бажанова, 28, м.Харків. Тираж - 1000. Замовлення № 944. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ
Марія Мазорчук, Вікторія Харченко, Влада Любіва, Олена Мицко, Олена Медведь